

Liten historik över Dagsås 24

Carina & Anders Rohdins Hus i Dagsås, Tvååkers, numera Varbergs kommun.

Dagsås 24 "Nya affären" en decemberväll 2012 då Carina och Anders Rohdin just flyttat in.

Dagsås förr & nu:

De första kända boplatserna är från stenåldern och det finns även gravar från järnåldern. Namnet Daxas från 1330 talet kommer från kyrkbyn. Dag syftar på solens belysning av platsen och ås av höjdsträckningen vid kyrkan. Dagsås gränisar och går in i Åkulla naturreservat med en av Sveriges största och vackraste bokskogar. Här finns också vackra insjöar såsom Ottersjön och Skärsjön. Området är ganska kuperat med höjder på mellan 60 och 120 meter över havet. Även djurlivet och i synnerhet fågellivet är rikt här. Dagsås var förr i tiden ganska stort med närmare 1.000 invånaremen nu bor här endast cirka 150 personer, varav ett 50-tal i "kyrkbyn" som vi nu är i. Bland kända personer som härstammar från Dagsås kan nämnas Riksdagens talman 1979 – 1988 Ingemund Bengtsson (S). Vidare Mamie Eisenhower som var amerikansk presidentfru, vars morfar kom från Dagsås. Och så har vi Josua Kjellgren som var bruksägare och riksdagsman 1898 – 1901. Vid kommunreformen 1862 bildades Dagsås landskommun, men man inkorporerades 1952 med Tvååkers kommun. Tvååker kom sedan att gå upp i Varbergs kommun 1971. En vision (utvecklingsplan) har tagits fram för hur man skall förbättra för Sibbarp & Dagsås fram till 2025. Man tittar på allt, från bra service med förbättrad handel, skola osv till bättre bussförbindelser. Man vill också satsa än mer på turism, företagande och föreningsliv. En bra förening som man också nämner är Dagsås

Byalag som bildades 2012. Ordförande är Jeanette Carlsson. Hon och hennes man Kristian driver "Dagsås stolthet", Öströö Fårfarm. Farmen är med sina cirka 1.600 lamm och tackor en av Sveriges största. Här kan man åka omkring på lammsafari under sommaren, eller köpa en korg med mat och äta någonstans i slottsparken. Gårdsbutiken är ett måste. Man har vunnit SM-guld i bl a bästa korven och ingen missade väl när man vann tävlingen "Sveriges skönaste gårdar 2013" i TV 4 tidigare i höst. Fårfarmen håller till 1.100 meter från oss på Öströö Slotts marker som man arrenderar.

Öströö Fårfarms gårdsbutik sommaren 2013.

Öströö Slott ja, detta vackra hus är alltså granne med oss, där det ligger så vackert vid Ottersjön. Öströö har anor från 1550-talet men är omnämnt redan 1366. Det har hela tiden ägts av adelsmän och idag använder familjen Klingspor fastigheten mest som sommarställe, då man annars bor i Stockholm. Corps-de-logiet i dess nuvarande form är från början av 1900-talet. Från början var det i trä, men det reveterades när man byggde till med en fast flygel och torn på den östra sidan. Det var meningen att det skulle byggas ut på samma sätt på västra sidan också men det blev för dyrt.

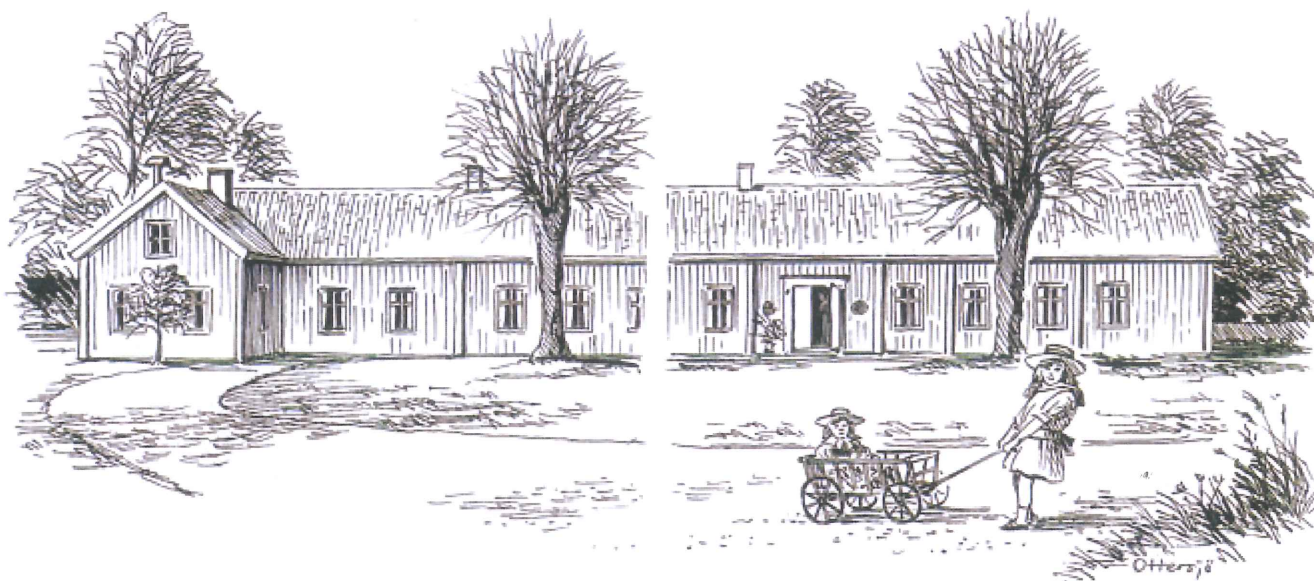
Öströo Slott december 2012.

Dagsås kyrka från 1914.

En annan granne är kyrkan. Här låg en kyrka från 1200-talet men som tyvärr brann ned 1912. Den nuvarande kyrkan blev klar 1914.

Andra intressanta byggnader i Dagsås är Ottersjö. Här finns världens största Hallandslänga på hela 45 meter. Det ägs av en familjestiftelse som numera består av 1.000 personer! Huset hålls öppet för allmänheten vid något enstaka tillfälle.

Ottersjö säteri i Dagsås har en gammal men oklar historia. Gården dyker upp i handlingarna på 1600-talet. Bild ur hembygdsboken om Sibbarp och Dagsås (1993).

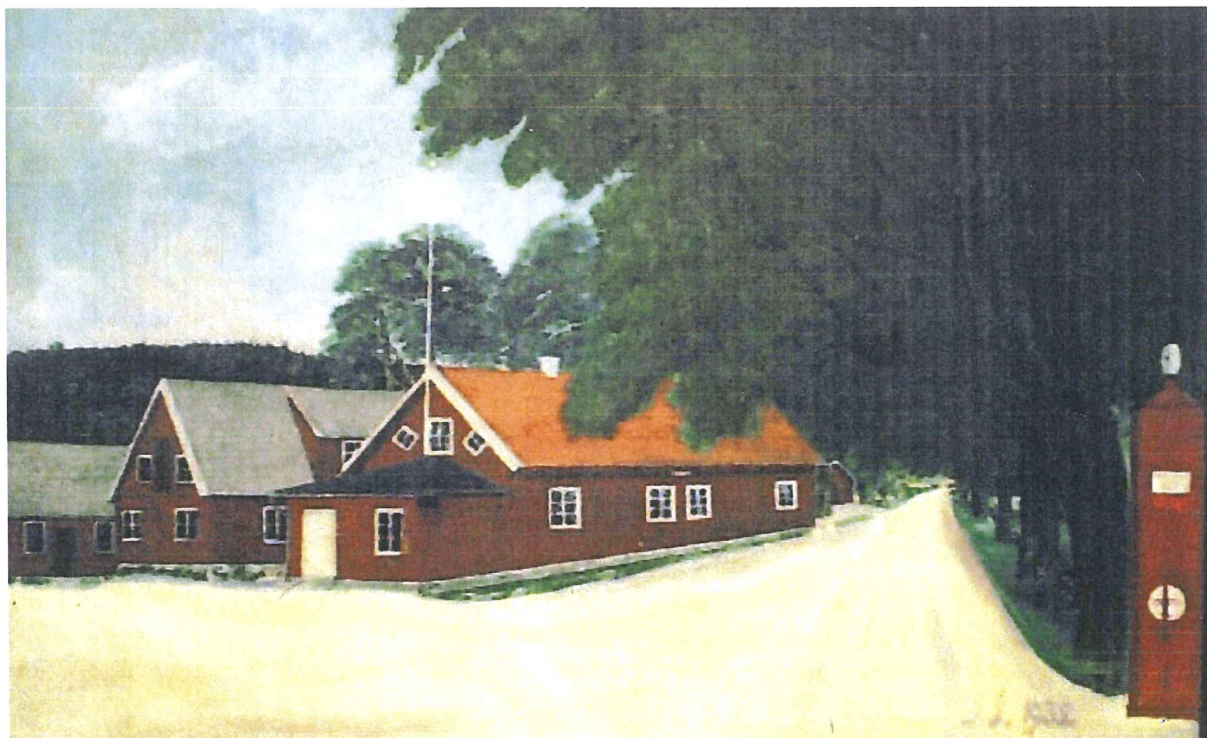

Dagsås stora kvarn, tvärs över vägen från "Nya affären" cirka 1960.

En ännu närmare granne till oss är husen mittemot. Bortersta huset är en stor kvarn, helt komplett inklusive det stora vattenhjulet. Bilden är från cirka 1960. Mopedföraren är Bo Kjellberg som är född 1945 och uppvuxen i vårt hus! Tack Bo för alla trevliga bilder som vi fått av Dig. Dagsås Byalag med flera gör nu allt vad man kan för att rädda den mycket intressanta miljö till eftervärden. Såväl kvarnen som boningshuset utefter vägen är från 1850. Ägare är Öströö Slott, som också vill se en renovering. Förr drev ån inte bara kvarnen utan där låg också en såg och ett litet kraftverk som vi återkommer till.

Handlaren Sigurd Kjellberg:

Sigurd Kjellberg föddes 1891 och avled 71 år gammal 1962. Han var född och uppvuxen på Nygård i Onsala. Pappan var sjökapt. Sigurd gifte sig med en kvinna som han fick fyra barn tillsammans med. Tyvärr avled frun redan vid 37 års ålder. Han gifte då om sig och fick sju barn till! I några år drev han lanthandel i Tvååker (i det gamla fina huset i rondellen) 1925 (34 år gammal) kom han till Dagsås där han fick köpa loss en liten gård av Baron Klingspor på Öströö Slott. Vid den lilla ån i Dagsås fick han även hyra kvarnen som är byggd 1850, av Öströö slott. Även sågverket och kraftstationen fick han tillgång till. Vid kvarnen låg också ett boningshus, detta fick han hyra och byggde också till en lanthandel i dess norra gavel. (Denna del är dock numera riven) Tvärs över vägen blev det också en bensinpump, Standard Oil. Sigurd var väldigt driftig och började också med en taxirörelse.

Dagsås gamla affär. Utbyggnaden var affär och på höger sida om vägen ser man bensinpumpen. Målningen är från 1932 och hänger numera i församlingshemmet.

Dagsås 24 "Den nya affären" eller numera det "Rohdinska Residenset":

*Nya affären, som stod färdig 1938. Bilden är tagen runt 1960.
OBS Fönstren till höger är original och fungerade som skyltfönster!*

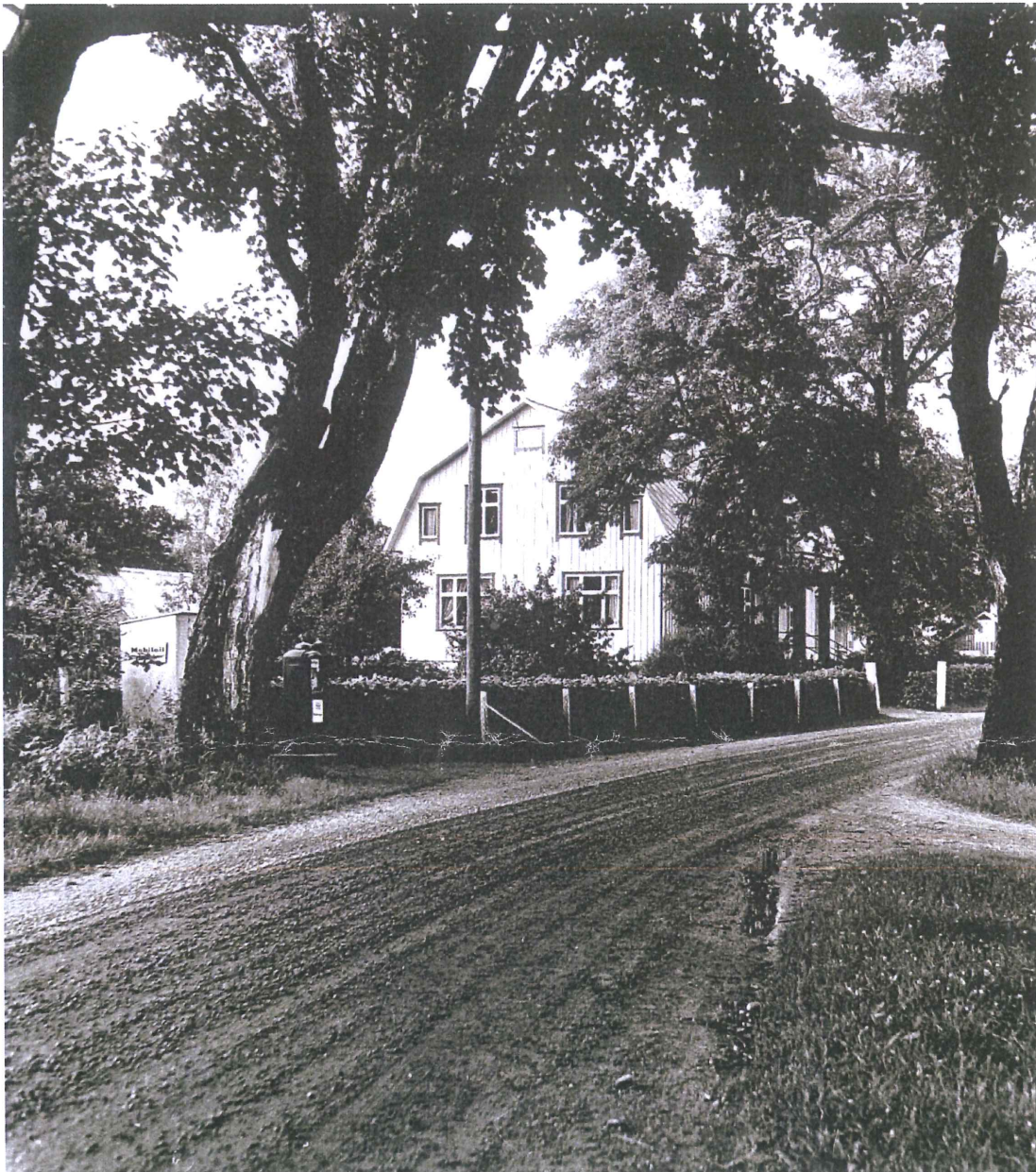
Snart stod det klart att affären var för liten och handlare Sigurd beslöt sig för att storsatsa. Tvärs över vägen från den gamla affären ägde han ju marken som tillhörde hans gård och han beslöt sig för att bygga en ny och betydligt större affär. Huset skulle vara stort och ge god plats åt den stora familjen som hade det ganska trång på den lilla gården. Sigurds bror fick dock bo kvar på vinden till den gamla affären. Entreprenad lades ut på Johan Svensson i Dövered, efter Sigurds ritningar och skisser. Sigurd tänkte först att huset skulle få två vinklar, men då sa frun stopp! "Det får räcka med en vinkel, huset blir ju trots allt på 520m." Bygget kom att starta 1936 och stod klart 1938. Johan Svensson hade upp till sju snickare igång med det stora bygget. Hela huset är byggt i 3" plankor och oisolerat! Byggt i gammal stil (ingen funkis här inte) Detta kan man se på detaljer som att det är enkelglas i rutorna och så kallade innerfönster som man bara har i vintertid. Uppvärmning skedde först med en ved/kol panna, som senare kom att ersättas med en modern CTC oljepanna. Från början hade huset ett papptak, men det blev för jobbigt att tjära detta var och var annat år, så det byttes senare ut till ett eternittak i skifferstil. Utetoalett blev det i ett litet separat hus. Detta kom dock att rivas i samband med att en stor vedbod stod klar i mitten på 1950 talet och som fick en ny och fräschutetoalett i sin södra gavel.

Affären blev i den norra delen. Kom man med bil körde man in på gården här och fortsatte sedan runt huset med utfart utefter den södra gaveln. Kom man till häst fanns det en stor stång höger om infarten där man kunde binda hästen. Ingången till affären blev genom en liten farstutbyggnad på gaveln. Ovanpå affären fanns ett stort förråd som man nådde genom en trappa. Ytterligare en trappa fanns ned i källaren. Här fanns flera rum som tillhörde butiken. Ett var fruktförråd, ett annat hade stora tunnor med sill, fisk och kött som låg i saltlake. Här förvarades också all dricka. Ett rum var glasmästeri, ja Sigurd hade många strängar på sin lyra. All säd odlades på den egna gården och efter att man gjort mjöl i den inhyrda stora kvarnen bakade man så allt bröd i egen ugn i ett speciellt bakrum i källaren. Även sädesäckar och sockerlådor förvarades i källaren.

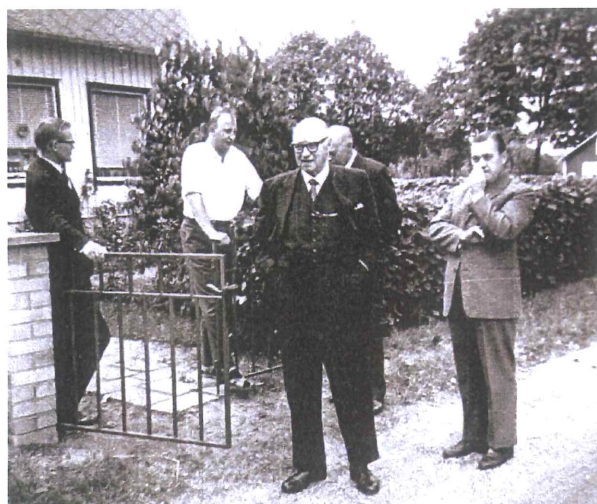
Interiörbild från affären tagen ifrån insidan på skyltfönstren cirka 1960. Som Ni ser sålde man allt från dockor till kaffeböner.

Eftersom att det inte fanns elektricitet i Dagsås förrän 1945 så var det ju bra med ett eget litet kraftverk. Detta gav ström till både "nya affären" och Öströö Slott. När det var stora fester (som det ofta var) på slottet gick belysningen ned markant hemma hos Kjällbergs. I huset bodde också ett par/tre tjänstebiträden på övre planet. Gården tog ju också mycket tid med alla sina odlingar, kor, grisar mm. men gården och kvarnen gav dock så mycket mat att Sigurd öppnade filialer på ett par ställen! Bl.a. i Ästad

"Nya affären" med sin nya bensinpump, nu av märket Mobile.

Ja även bensinstationen moderniserades och blev en Mobile Oil. Bakom pumpen blev det ett oljeförråd. Betalade gjorde man inne i ICA-butiken. 1961 när Sigurd fyllde 70 år fick ett solur i present som han satte på gräsmattan strax till höger om den ganska nya grinden med sina gula tegelstolpar. Tyvärr avled han 71 år gammal 1962 och änkan bestämde sig då för att stänga ned hela verksamheten och sälja huset.

Här ser vi handlare Sigurd (i mitten) på sin 70 årsdag. Ett år senare avlider han och affären i Dagsås upphör.

Änkan säljer snabbt och enkelt till en mäklare Pedersén i Tofta. Han äger bara huset en mycket kort tid och säljer vidare till en Erling Alfredsson, denne har huset till cirka 1967. Han lät också måla om huset i vitt med brun överdel.

Ny ägare blir då Arne och Yvonne Söderbom, dessa kommer att äga huset ända fram till 1990. Söderbom avstycker också en del av tomten alldeles söder om huset. (En bit ifrån detta låg det tidigare ett fattighus), men Söderbom startar ett företag med namnet Yacht Center AB och uppför en liten fabrikslokal för att bygga plastbåtar i. Båtarna kom att kallas för Player 311 och kom att byggas i närmare 200 exemplar under åren 1977 till 1983.

En Player 311 byggd i Dagsås av Arne Söderboms Yacht Center AB

Efter några år går företaget i konkurs, i samband med det köper Dahlhems Bil i Vessigebro fabrikslokalen och man börjar att bygga solluckor i aluminium för att montera på BMC-bilar som man är återförsäljare för. Söderbom bor dock kvar i det stora huset.

Söderbom säljer så huset cirka 1990 till Nicolai & Chatharina Arvehell. De använder huset som privatbostad för sig själva och barnen. Cirka 2005 låter man bygga ett nytt kök i gammal lantstil. Även eternittaket ersätts med betongpannor.

I September 2008 kan man läsa bland lagfarter i Varbergs tidning att Arvehell sålt huset för 2.400.000:- till Julia & Georange Taube Landy. Julia kommer från den svenska släkten Taube och George härstammar från Australien. Det är just vid en Australien vistelse under vinter - halvåret som "den stora katastrofen inträffar". När man kommer hem konstaterar man att det är vatten överallt, det visar sig att de flesta vattenrör och element samt en del avlopps - rör frusit sönder! Hela huset fick genomgå en "rot renovering" även det mesta i el byttes då ut. Man målar också om huset 2010. Senare kommer man på att man vill nog trots allt bo i en stad och beslutar sig för att flytta till Göteborg. Huset kommer åter ut på marknaden, nu i ett väldigt fint skick.

Tina Hägg med sin mamma Rose Marie Svensson har en gemensam dröm, att öppna ett riktigt fint Bed & Breakfast. Så när de får se huset till salu slår de till, I mars 2011 förvärvar de huset för 2.670.000:- Massor av arbete och pengar läggs ut på att få till det fina huset. Tinas man Martin har en byggnadsfirma och han lägger också ned mycket arbete på huset. Bl a. läggs alla innertak om då det krävs gipstak när man skall ha en hotellrörelse. Ett avancerat brandlarm, nödutgångar, nya toaletter mm byggs. Nästan alla rum får nya tapeter och sommaren 2011 står det så klart för att öppnas som Dagsås B & B. Då händer det mycket tragiska att Rose Marie avlider hastigt i en ålder av endast 55 år. Dottern Tina driver dock B & B i huset under ett år men det blir ju inte alls det samma som det var tänkt tillsammans med mamman, så hon ger upp och bestämmer sig för att sälja huset igen, som nu är finare än någonsin.

Carina & Anders Rohdin har under en tid letat efter ett stort och historisk hus för att ha till sin bostad. De behöver ett stort hus då de ju har åtta barn sammanlagt och gillar att bjuda hem folk ock så vidare. Dessutom vill man kunna förvara och visa upp sina samlingar av modellbilar, Märklintåg, böcker och sin stora Rolls-Royce & Bentley Collection samling. Man hade tittat och förhandlat om att köpa "Bossgården" i Tvååker en mycket vacker herrgård helt original från 1799 med stort renoveringsbehov. När man var tvungen att ge upp det var man med i budgivningen på Tvååkers prästgård från 1895, men den blev alldeles för dyr för det nygifta paret. Men då dök "Nya affären" Dagsås 24 upp. Man blev tokförälskad i det vackra huset vid första visningen.

Vilket helt underbart hus. Vi bara måste få köpa det. Visning i oktober 2012.

Vilka fina tapeter med fåglar på. "Det rummet vill jag ha" sa Carinas dotter Maria.